



Universitätsbibliothek Paderborn

**Nicolai Revsneri Iurisconsulti De Officiis Magistratvs, Et
Svbditorvm In Repub. tām ciuili, quām literaria**

Reusner, Nikolaus

Lavingae, 1581

VD16 R 1452

Oratio Secvnda A Ioanne Alberto Ab Anveil &c. recitata.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb00027814-7

ORATIO SECUNDA
A IOANNE AL
BERTO AB ANVVEIL &c.
recitata.



VI PLACERE SIB
dixit malam famam, be
nè partam: I O A N
PHILIPPE FUCHS
næ ille argutè magis
quàm verè mihi hoc di
xisse videtur: vt senten
tia mea cum tua oratione, in eo non plane
consentiat. Quod vt ita credam; satis magnas
& fortassis iustas causas habeo: quibus cogni
tis facilè omnes hos auditores mihi assen
ros puto. Sic enim existimo, & sic statuo: fa
mam vt temerè spargi non solere; ita nec te
merè eam quenquam subire, aut negligi
oportere: maximè verò vulgi famam: quæ
quoddam multitudinis testimonium, & qua
si ventus popularis; qui facilè huc illuc per
flatur: vt vix ullo modò reuocari amplius
posse videatur; quod in vulgus, tametsi fil
sum sit, semel ita dimanārit. Quin immo
potius bonam famam ab omnibus experien
dam esse censeo: in primis verò bonorum, &
virtute præditorum; quæ verè sola gloria no
minar

minari potest: cuius fundamentum est virtus:
sine qua nihil potest esse laudabile. Quan-
quam enim nullum theatrum virtuti (vt re-
& emones) maius est conscientia: quæ opti-
morum consiliorum, atque factorum testis
est in omni vita: qua contenti, & negligere
humana; & sine viro metu, summa cum ho-
nestate, vivere possumus: tamen si minùs no-
stri, at aliorum causa opus esse arbitror; vt si
rumorem bonum non colligere; saltem apud
omnes bene audire studeamus. Nam vt bo-
na cōscientia propter Deum, & nosmetipso;
ita bona fama opus est nobis propter eos, qui
bus cum viuitur. Quod rectè omnino, & sa-
pienter in hanc sententiam disputat Aurelius
Augustinus; quum ait: Propter nos consci-
entia nostra nobis est necessaria: propter vos
(Clericos intelligit) fama nostra non pollui-
tur; sed pollet in vobis. Sic duæ res sunt, con-
scientia, & fama. Bona conscientia necessaria
est tibi: bona fama, proximo tuo. Crudelis
est, qui conscientia suæ confidens, famam ne-
gligit. Quod si non solum à crimine, verùm
etiam suspicione criminis quam longissimè
abesse, virum bonum decet: quantò magis in
eo huic elaborandum est; vt non modò infa-
miam criminis, licet ea falsa fuerit, quoquo
modo effugiat: sed etiam vt commendatione,
& fama perpetua virtutem, si non maiorem, at
certè illustriorem reddat. Nam opera virtu-

E 2 tis, vt

tis, vt Hieronymus testatur, sine fama bon
odoris non satis illustria sunt, & manifesta
quoniam & vbiique cognoscitur, quisquis fa
ma teste laudatur; adeoque bona fama in te
nebris proprium retinet splendorem, auctor
Seneca. Et profectò digna est virtus glori
tione: quippe propter quam jure laudamur
& in qua rectè gloriamur: cuius ea quoqu
vis est: vt vel in hoste ea amabilis esse soleat
Quid? quod honestus rumor, (vt Mimus ha
bet) alterum est patrimonium? **Quid?** quod
bona opinio hominum tutior est pecunia
quam damnum appellandum sit, eum ma
fama lucrum; vt idem Mimus scribit. Quid
verò improbus est; quām famam, & existi
mationem hominum non vereri? **Quid** tu
pius, & homine indignius; quām veritatem
& innocentiam suam non tueri? Quorum
illud impudentiæ proprium est; quæ labes
totius honestatis: hoc verò iniustitiæ; si
qua nulla virtus consistere potest. Itaque
placet mihi Augustini sententia illa: qui nos
audiendos esse dicit eos; qui reprehensi
crimen aliquod, aut potius suspicionem ar
minis; à quo tamen longissimè absunt; con
tinuò dicunt, sufficere sibi coram Deo confi
entiam suam: famam, & existimationem ho
minum de se non imprudenter solùm, verū
etiam crudeliter negligentes: quo ipso occi
idunt animas aliorum; siue calumniant ipsi
via

bon
festa
uis fa
in te
etor
oria
mun
roqu
soleat
as ha
quod
unial
mal
Quid
exit
d tunc
cater
orun
besi
; fin
taqu
ii no
nsi ol
n co
onco
m ho
verun
o co
ntiui
vian
viam Dei; quibus secundum suspicionem suam quasi turpis, quæ casta est, displicet vita sanctorum: siue etiam cum accusatione imitantium; non quod vident, sed quod putant. Eamque ob causam eum, qui à criminibus flagitiorum, aut scelerum vitam suam custodiat, sibi quidem benè facere: qui verò etiam famam tueatur: eundem in alijs quoque misericordem esse idem Augustinus asserit: propterea quod nobis quidem vita, alijs verò fama nostra quodammodo sit necessaria. Quamobrem non solùm maleficiorum suspiciones omnes cauere: sed & si quid falsi, in nos confitum, aut dictum sit, à nobis rursus amoliri; & mendacia famæ redarguere: & opem iustitiae implorare; & veritatem causæ nostræ, innocentiamque liberè testari; eamque contra omnium odia quoquis modo tueri omnino debemus: si modo viri boni esse, & videri volumus. Quod fecisse olim legitur Caninius ille: qui quum à C. Cæsare, Germanici filio, maiestatis arcesseretur; tanquam conscious conjurationis, quæ in eum fuerat parata: animosè admodum respondit: Si ego scissim, Cæsar; tu nescis. Et M. Tullius quum argueretur; quasi & ipse de Cæsar's cæde aliquid præsensisset: Vtinam (inquit) Brutus, & Cassius me ad eam cænam inuitassent; nihil tunc omnino reliquiarum superfuisset; quæ nunc nos exercent. Quæ exempla satis declarant;

declarant; eos, qui tam liberè & audaci
verba fecerunt, non modo conscientiæ suæ
sed famæ quoq; magnam habuisse rationem
omniq; cura, & diligentia prouidisse;
improborum hominum tela, quæ in
conieciſſent, aliquò hæcerent: sed quoq;
modo antè, quām penetrarent, hebetarent
aut planè potius eluderentur. Neque illi
profecto injuria. Nam, vt vetus habet pro
verbium; calumniandum est audacter; quo
niam semper aliquid hæret: neque omnium
est irritum, quod vulgus dicitat; quicquid mo
dum Aristides sentit in defensione Periclis.
Quod idem sapienter monet antiquissima

Poëta Hesiodus his versibus:

Rumores hominum cures vitare molestos.

Fama, malum est: oritur, surgitque facilissima: ver

Difficile hanc perferre, graue est sedare cooriat.

Irrita nec prorsus volat hæc: quia numē & ipsa

Adeo verum est, quod Aristophanes scri
bit: contra Sycophantæ morsum nullum e
remedium. Cum quo consentit Diogenes
illud apud Laertium; qui rogatus, cuiusnam
animantis morsus esset perniciosissimus:
Eferis (inquit) calumniatoris; ex cicuribus
adulatoris. Quò etiam referri debet Salomo
niſ illa sententia: quæ in Proverbijs legitur.
Melius est nomen bonum, quām diuitiarum
copia: & bona gratia, quām aurum, atq;
argentum. Et altera illa Siracidæ in Ecclesi

stico: Cura, ut bonum nomen habeas: quod
mille thesauris est longè præstabilius, & ad
perpetuitatem stabilius. Atque hæc quidem
omnia, quæ dixi, ut certa, & omnino vera esse
statuo: ita in eo mihi tecum, mi Sodalis, con-
uenire arbitror: quod ita demum malam fa-
mam non usque adeò curandam esse putas: si
& virtute parta; & ex inuidia, malevolentia
quæ hominum, quæ nullo alio modo præca-
ueri queat, orta esse dicatur: quam eandem
fere sententiam habet dictum illud; quod ora-
tione tua comprobasti. Quod igitur reliquū
est: operam demus sedulo, & diligenter: ut
bonam famam bonorum, quantum in nobis
est, bona semper ratione colligamus: & ve-
ram, solidamque gloriam virtute, & doctrina
consequamur: utque tales esset omnino stude-
mus, quales haberi velimus: quæ unica, &
quasi compendiaria via est ad gloriam, secun-
dum Socratem: adeoque unicum, & longè
maximum amuletum calumniæ, atque inui-
diæ: cuius tamen si aliqua fortassis tempestas
omnino subeunda est: feramus sanè æquo, ut
decet, animo: & in Dei potissimum bonita-
te, & fide conscientiæ nostræ acquiescamus:
in qua satis est præsidij ad benè beateque vi-
uendum: cui nec fortunæ vis, nec hominum
improbitas multum obesse poterit. D I X I.

L A V I N G A

Exudebat Leonhardus Reinmichælius,